

Els bisbes i la Diada: fraternitat i presos

Dg, 8/09/2019 per Catalunya Religió

(Jordi Llisterra-CR) Tres bisbes catalans han parlat aquest cap de setmana de la situació política en les seves cartes dominicals coincidint amb la Diada Nacional a Catalunya. El cardenal **Joan Josep Omella** i el bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, coincideix amb el discurs que [l'any passat](#) posant l'accent en la fraternitat com a actitud per resoldre el conflicte. Aquest any també s'hi suma el bisbe **Xavier Novell** i demana “convivència fraternal enmig de la diversitat d'idees i parers”, però el text posa l'accent en la situació dels presos.

També, com cada any, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, l'11 de setembre organitza [l'únic](#) acte religiós de la Diada. Un convocatòria centenària “en sufragi i acció de gràcies pel defensors de les llibertats catalanes i per tots els patriotes que han lliurat la seva vida al servei de Catalunya”. Se [celebra](#) cada any a les 10 del matí a la Basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, al costat del Fossar de les Moreres.

Visitar els presos

En la [carta](#) d'aquest diumenge Novell explica que en diverses ocasions, ha pogut “visitar els polítics catalans i oferir-los el meu suport” i que també “he procurat alguns contactes amb els seus familiars”. Afirmar que el mou “la paraula de Jesús —era a la presó i em vau visitar— era motiu suficient per a fer aquest pas. A més, però em semblava un deure cívic fer-me proper a aquells que varen assumir les conseqüències de l'intent perquè Catalunya pogués exercir el dret a l'autodeterminació”. Novell destaca de contacte amb els presos “llur fortalesa psicològica i, en alguns casos, llur creixement espiritual”.

El bisbe de Solsona entra encara en terrenys més concrets i diu que “és fàcil pensar que l'acusació de rebel·lió sostinguda per la fiscalia de l'Estat respon,

almenys en part, a fer possible que s'apliqui la presó preventiva i així, com diu el Sant Pare, es procuri, de forma abusiva, una anticipació de la pena". En aquest punt cita el [discurs](#) del papa **Francesc** del 23 d'octubre de 2017 a una trobada de juristes en el que denunciava els abusos de la presó preventiva. "Molt s'ha especulat sobre la injustícia d'aquesta presó", afirma Novell.

L'any passat, en la carta que coincidia amb 11 de setembre, el bisbe de Girona, Francesc Pardo, també [destacava](#) que "vivim sentiments de dolor i preocupació pels qui estan privats de llibertat a la presó amb unes acusacions que gran part de la ciutadania rebutja; també pels qui s'han vist forçats, d'una manera o altra, a l'exili".

En seu moment, el febrer de 2018, els bisbes catalans ja van expressar [conjuntament](#) la necessitat d'una "reflexió serena" sobre la situació dels presos "en vistes a propiciar el clima de diàleg que tant necessitem i en la que no es deixin de considerar les circumstàncies personals dels afectats". Al llarg dels gairebé dos anys de presó, diversos eclesiàstics i entitats catòliques [s'han pronunciat](#) qüestionant-la i alguns bisbes han visitat els líders socials i polítics catalans presos.

Fraternitat

Les tres [cartes dels bisbes catalans](#) que parlen de la Diada aquest cap de setmana coincideix en el terme "fraternitat", per descriure l'aportació que l'Església pot fer en aquest moment.

L'arquebisbe de Barcelona [creu](#) que "la Diada és una invitació a descobrir tot allò que compartim i que ens uneix". I, "una crida a la fraternitat". Per això, el cardenal Omella remarca que cal "viure com a germans, com membres d'una mateixa família que camina plegada vers el futur" i que "cal que hi posem alguna cosa de la nostra part per fer-ho possible". En aquest sentit, apel·la també als mitjans de comunicació: "Necessitem que mostreu tot allò de positiu que passa en la societat, tot allò que ens edifica i que ens fa millors persones, tot allò que ens uneix".

De la mateixa manera Francesc Pardo [parla](#) d'una "relació de fraternitat i solidaritat amb els altres pobles que configuren l'estat Espanyol, la Unió Europea i els ciutadans del món". Això vol dir que "valorar la pròpia nacionalitat, la pròpia singularitat, no ens ha de encerclar en nosaltres mateixos, sinó que ens ha d'obrir a tothom i ens ha de fer actuar amb solidaritat i responsabilitat". I també passa per "no respondre a les desqualificacions amb més desqualificacions; valorar la pluralitat mantenint el respecte mutu".

Possibilitat de decidir

El bisbe de Girona concreta més aterrant en "les postures en relació a Catalunya i el seu encaix amb Espanya". Defensa la necessitat de "treballar per la identitat del país des de les pròpies conviccions, respectant les dels altres i assumint la voluntat de la majoria". Remarca que "ningú és propietari del país, ni hi ha una sola cultura, ni una sola manera d'estimar-lo i d'organitzar-lo".

Pardo també assegura que el moment del país demana “el discerniment, la informació, el raonament i la possibilitat de decidir malgrat això signifiqui plantejar-se canviar o aprofundir lleis fonamentals”. En aquest sentit creu que “conèixer el què desitgem els ciutadans és fonamental per assumir decisions, siguin les que siguin, i per configurar el present i el futur”.

CARTES DOMINICALS

La Diada de la fraternitat

Cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona

El proper dimecres celebrarem la Diada de Catalunya, una festa que cada any marca l'inici del curs polític i que, enguany, coincideix amb el darrer dia de vacances per als infants i joves que l'endemà tornaran a l'escola i a la universitat. És un tornar a començar, però amb les energies renovades i amb la ment fresca després d'un temps de descans, de vacances, d'un ritme diferent a l'habitual. Tornar al ritme ordinari ens va molt bé. De fet, Sant Agustí d'Hipona al s. IV ja ens deia: *Serva ordinem et ordo servabit te* (guarda l'ordre i l'ordre et guardarà).

La Diada és una festa que ens agermana els uns amb els altres, els propers amb els llunyans, ja que tots compartim un destí comú, la qual cosa fa que ens sentim germans. La Diada és una invitació a descobrir tot allò que compartim i que ens uneix. Sí, és una invitació a créixer en l'amor i en el respecte, acceptant les diferències. La Diada és una crida a la fraternitat. Avui aquest ideal cristià és més viu i necessari que mai. Jesucrist ens va anunciar que tots som fills d'un mateix Pare, que ens estima bojament.

Som fills d'un mateix Pare. I, per tant, com deia Sant Pau, ja no hi ha més romans ni jueus, ni lliures ni esclaus (cf. 1Co 12,12-13). Tots som iguals davant del mateix Pare (cf. Ef 4,6). Aquest és l'autèntic fonament de la fraternitat. De fet, com ens ha ensenyat la història recent, no es poden viure la llibertat ni la igualtat de tots els éssers humans sense una autèntica fraternitat. Només una autèntica fraternitat, que parteix de reconèixer que tots som germans, justifica que totes les persones siguin iguals i lliures amb independència de les seves creences, manera de pensar, lloc de naixement... Si creiem que tots som fills d'un mateix Pare, llavors tots som germans i, per tant, tots som subjectes dels mateixos drets, obligacions i llibertats.

Demano al Senyor que ens concedeixi el do de viure com a germans, com membres d'una mateixa família que camina plegada vers el futur. Cal que hi posem alguna cosa de la nostra part per fer-ho possible. En particular, faig una crida als mitjans de comunicació, a les persones que teniu la noble tasca de comunicar. Us necessitem, avui més que mai. Necessitem que mostreu tot allò de positiu que passa en la societat, tot allò que ens edifica i que ens fa millors persones, tot allò que ens uneix.

Com deia Sant Joan de la Creu, on no hi ha amor posa-hi amor i trobaràs amor. Només podem viure l'autèntica germanor quan per damunt de tot ens estimem. No es tracta sols de ser capaços de comprendre'ns o ser capaços de treballar des d'una llibertat individual o col·lectiva, sinó que es tracta de ser capaços de posar-hi un valor afegit, perquè la germanor, si no es viu des de l'estimació, és una altra cosa: parlem de germans, no de companys de camí. Benvolguts germans i

germanes, us desitjo una Diada molt fraternal.

Estimar Catalunya. Diada Nacional

Francesc Pardo, bisbe de Girona

Dimecres celebrem la Diada Nacional de Catalunya, dia de festa, però també jornada de reflexió sobre la nostra actitud en relació a Catalunya, els catalans, els altres ciutadans d'Espanya i també al poble global que és la humanitat.

En converses amb persones diverses quan parles d'estimar Catalunya, et recorden que als cristians sobretot ens cal estimar tothom i no reduir l'actitud a un territori determinat. A més afegeixen que l'Església és catòlica, universal. I tenen tota la raó. Tanmateix hom se sent ciutadà del món sempre des d'un lloc determinat pel seu naixement, creixement o vida. És des de la pròpia identitat, unida a unes persones, una terra, a una història, a una cultura, a una configuració social, a una religió que la persona s'obre als altres, als més propers i als més llunyans.

La pregunta que ens cal respondre és com estimem Catalunya en aquest moment històric, des de l'experiència de la història més llunyana, la més propera i pensant en el futur.

Pregar per Catalunya. Per nosaltres cristians és important pregar per Catalunya. I pregar ens exigeix demanar que els ciutadans gaudeixin sobretot de les peticions del Parenostre. Però també suplicar intel·ligència i voluntat per assumir la nostra responsabilitat.

Responsabilitat professional. Conscients que amb el nostre treball professional contribuïm al bé comú i benestar propi i dels ciutadans.

Respecte a les persones i als seus drets. Tractem bé a tota persona. A les persones més properes i a les més allunyades de nosaltres a causa de les seves opcions, ideologia... En tots els nivells de la nostra relació, familiar, veïnal o social, no respondre a les desqualificacions amb més desqualificacions; valorar la pluralitat mantenint el respecte mutu. Ens cal preservar la convivència sabent que la diferència és un patrimoni col·lectiu. Hem de saber construir ponts de "comunió", exigència fonamental per a nosaltres cristians.

Preocupació per les persones més febles. Cal, alhora estar atents a les necessitats de les persones més febles a causa de la manca de béns per viure amb dignitat. Això demana valorar i ajudar les institucions que per vocació en tenen cura.

Treballar per la identitat del país des de les pròpies conviccions, respectant les dels altres i assumint la voluntat de la majoria. Pensant en tots nosaltres, ciutadans de Catalunya, siguem conscients que ningú és propietari del país, ni hi ha una sola cultura, ni una sola manera d'estimar-lo i d'organitzar-lo. És prioritari esforçar-se per cercar el bé comú per sobre de la pròpia manera de pensar i per sobre de qualsevol estratègia. Concretament cal defensar el que sincerament creiem que és millor per els ciutadans, però alhora ens cal ser respectuosos, justos, amables envers les persones i grups que tenen diverses postures en relació a Catalunya i el seu encaix amb Espanya. Tanmateix, cal sempre el discerniment, la informació, el raonament i la possibilitat de decidir malgrat això signifiqui plantejar-se canviar o

aprofundir lleis fonamentals. Conèixer el què desitgem els ciutadans és fonamental per assumir decisions, siguin les que siguin, i per configurar el present i el futur.

Relació de fraternitat i solidaritat amb els altres pobles que configuren l'estat Espanyol, la unió Europea i els ciutadans del món. Valorar la pròpia nacionalitat, la pròpia singularitat, no ens ha de encerclar en nosaltres mateixos, sinó que ens ha d'obrir a tothom i ens ha fer actuar amb solidaritat i responsabilitat. Bona diada!

Presos i +

Xavier Novell, bisbe de Solsona

A les vigílies de la Diada Nacional de Catalunya vull compartir amb vosaltres una reflexió sobre la situació de presó preventiva d'un grup de polítics del nostre país i sobre la nostra actitud davant la situació política i social actual. Ho faig en primer lloc recordant la reflexió més recent del papa Francesc sobre la presó preventiva.

Ho faig també des del contacte personal que he pogut tenir amb quasi tots els presos polítics. Finalment, ho faig conscient que el procés polític que hem viscut no s'ha acabat i com a Església hem d'aportar alguna cosa que ajudi a la nostra societat.

Aviat farà dos anys que un grup de polítics catalans pateix presó preventiva per causa del referèndum del dia 1 d'octubre de 2017. Molt s'ha especulat sobre la injustícia d'aquesta presó. ¿No serà veritat, en aquest cas, el que el Sant Pare, l'octubre de 2014, en un discurs a una delegació de l'associació de dret penal deia?: “La prisión preventiva -cuando de forma abusiva procura un anticipo de la pena, previa a la condena, o como medida que se aplica ante la sospecha más o menos fundada de un delito cometido- constituye otra forma contemporánea de pena ilícita oculta, más allá de un barniz de legalidad”. És fàcil pensar que l'acusació de rebel·lió sostinguda per la fiscalia de l'Estat respon, almenys en part, a fer possible que s'apliqui la presó preventiva i així, com diu el Sant Pare, es procuri, de forma abusiva, una anticipació de la pena.

Des de llur empresonament, he procurat, en diverses ocasions, algunes sense èxit, visitar els polítics catalans i oferir-los el meu suport. També he procurat alguns contactes amb els seus familiars. Sempre m'ha sorprès, fins i tot quan alguns es trobaven en vaga de fam, llur fortalesa psicològica i, en alguns casos, llur creixement espiritual.

La paraula de Jesús —era a la presó i em va visitar— era motiu suficient per a fer aquest pas. A més, però em semblava un deure cívic fer-me proper a aquells que varen assumir les conseqüències de l'intent perquè Catalunya pogués exercir el dret a l'autodeterminació. Poc més que resar puc fer ara per ells i les seves famílies: un misteri del rosari cada dia.

És evident que el projecte d'assolir la independència a través d'un procés polític que culminés amb un referèndum no ha reeixit. No hi ha ni el primer element bàsic: la majoria social a Catalunya. Mentrestant s'ha evidenciat que la nostra societat està dividida en aquest tema. Lluny de preocupar-nos d'aquest fet, hem d'acceptar que vivim en una societat dividida, també pel model econòmic, pel problema de la immigració, pel model educatiu, per la comprensió de la persona

humana, etc... L'Església per aquest tema i per molts d'altres no pot aportar cap posició concreta però sí que pot aportar un model de convivència fraternal enmig de la diversitat d'idees i parers. Ha de ser possible conviure tot i pensar diferent. A l'Església hi ha fidels independentistes i unionistes i tenen tot el dret a defensar en la vida social i política la seva posició. Tots, però, som germans i aquesta diferència no ens separa, no fa que ens estimem menys i que ens ajudem menys. I si passa, vol dir que la nostra fe no és prou madura i que està ideologitzada.